

Taş bebek, keçe, takı vb. el sanatları faaliyetlerinin vergilendirilmesi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	38418978-120[9-13/45]-1154
Tarih	31.10.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 38418978-120[9-13/45]-1154

31/10/2013

Konu : Taş bebek, keçe, takı vb. el sanatları faaliyetlerinin vergilendirilmesi hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, taş bebek, keçe, takı vb. el sanatları faaliyetleri yaptığınız belirtilerek, söz konusu faaliyetinizin vergilendirme durumu hakkında Başkanlığımızdan görüş talep edilmektedir.

A-Serbest meslek kazancı istisnası yönünden

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 18 inci maddesinde, "Müellif, mütercim, heykeltıraş, hattat, ressam, bestekâr, bilgisayar programcısı ve mucitlerin ve bunların kanuni mirasçılarının şiir, hikaye, roman, makale, bilimsel araştırma ve incelemeleri, bilgisayar yazılımı, röportaj, karikatür, fotoğraf, film, video band, radyo ve televizyon senaryo ve oyunu gibi eserlerini gazete, dergi, bilgisayar ve internet

ortamı, radyo, televizyon ve videoda yayınlamak veya kitap, CD, disket, resim, heykel ve nota halindeki eserleri ile ihtira beratlarını satmak veya bunlar üzerindeki mevcut haklarını devir ve temlik etmek veya kiralamak suretiyle elde ettikleri hasılat Gelir Vergisinden müstesnadır.

Eserlerin neşir, temsil, icra ve teşhir gibi suretlerle değerlendirilmesi karşılığında alınan bedel ve ücretler istisnaya dahildir.

Yukarıda yazılı kazançların arızî olarak elde edilmesi istisna hükmünün uygulanmasına engel teşkil etmez.

Serbest meslek kazançları istisnasının, bu Kanun'un 94'üncü maddesi uyarınca tevkif suretiyle ödenecek vergiye şümulü yoktur."

hükmü yer almaktadır.

Öte yandan, özelge talep formunuzun ekinde yer alan Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürlüğü'nün 21/06/2013 tarihli ve 121677 sayılı yazısı ile taş bebek, keçe, takı vb. çalışmalarınızın 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu hükümlerine göre Güzel Sanat Eseri olarak değerlendirildiği anlaşılmıştır. Ancak, söz konusu çalışmalar Gelir Vergisi Kanununun 18 inci maddesinde sayılan eser grupları içerisinde yer almadığından, aynı maddede belirtilen istisnadan faydalanmanız mümkün bulunmamaktadır.

B- Vergiden muaf esnaf yönünden

Anılan Kanunun "Vergiden Muaf Esnaf" başlıklı 9 uncu maddesinde, "Ticaret ve sanat erbabından aşağıda yazılı şekil ve suretle çalışanlar gelir vergisinden muaftır.

1- Motorlu nakil vasıtaları kullanmamak şartı ile gezici olarak veya bir iş yeri açmaksızın perakende ticaret ile iştigal edenler (Giyim eşyalarıyla zati ve süs eşyaları, değeri yüksek olan ev eşyaları ile pazar takibi suretiyle gıda, bakkaliye ve temizlik maddelerini ve sabit iş yerlerinin önünde sergi açmak suretiyle o iş yerlerinde satışı yapılan aynı neviden malları satanlar hariç)

...

6. Evlerde kullanılan dikiş, nakış, mutfak robotu, ütü ve benzeri makine ve aletler hariç olmak üzere, muharrik kuvvet kullanmamak ve dışarıdan işçi almamak şartıyla; oturdukları evlerde imal ettikleri havlu, örtü, çarşaf, çorap, halı, kilim, dokuma mamulleri, kırpıntı deriden üretilen mamuller, örgü, dantel, her nevi nakış işleri ve turistik eşya, hasır, sepet, süpürge, paspas, fırça, yapma çiçek, pul, payet, boncuk işleme, tığ örgü işleri, ip ve urganları, tarhana, erişte, mantı gibi ürünleri işyeri açmaksızın satanlar. Bu ürünlerin, pazar takibi suretiyle satılması ile ticari, zirai veya mesleki faaliyetleri dolayısıyla gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olanların düzenledikleri hariç olmak üzere; düzenlenen kermes, festival, panayır ile kamu kurum ve kuruluşlarınca geçici olarak belirlenen yerlerde satılması muaflikten

faйдalanmaya engel deęildir.

...

8.(6322 sayılı kanunun 4.maddesiyle değişen bent; Yürürlük 15.06.2012) Bu Kanunun 47 nci maddesinde yazılı şartları haiz olanlardan kendi ürettikleri ürünleri satanlara münhasır olmak üzere el dokuma işleri, bakır işlemeciliği, çini ve çömlek yapımı, sedef kakma ve ahşap oyma işleri, kaşıkcılık, bastonculuk, semercilik, yazmacılık, yorgancılık, keçecilik, lüle ve oltu taşı işçiliği, çarıkçılık, yemenicilik, oyacılık ve bunlar gibi geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan meslek kollarında faaliyette bulunanlar;

...

Ticari, zirai veya mesleki kazancı dolayısı ile gerçek usulde Gelir Vergisine tabi olanlar ile yukarıda sayılan işleri Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerine bağlılık arz edecek şekilde yapanlar esnaf muaflığından faydalanamazlar."

hükümlerine yer verilmiştir.

Konuya ilişkin açıklamalar 27.07.2012 tarihli ve 28366 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 283 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yapılmıştır. Anılan Genel Teblięin 2.2 nci bölümünde;

"Anılan meslek kollarında faaliyette bulunanların söz konusu muafiyetten yararlanabilmeleri için Gelir Vergisi Kanununun 47 nci maddesinde yazılı basit usule tabi olmanın genel şartlarını topluca taşımaları ve münhasıran kendi ürettikleri ürünleri satmak suretiyle faaliyette bulunmaları gerekmektedir.

Öte yandan, söz konusu meslek kollarında; devamlı veya arızı olarak, işyeri açılarak, motorlu araç kullanılarak, yardımcı işçi veya çırak çalıştırılarak faaliyette bulunulması muafiyetten yararlanmaya engel teşkil etmeyecektir.

Ancak, söz konusu meslek kollarında aşığıdaki şekilde faaliyette bulunulması halinde ise muafiyetten yararlanılması mümkün değildir:

- Ticari işletmelere ait malları mutaat olarak veya belli aralıklarla satanlar ile kendi ürettikleri ürünlerle birlikte başkalarına ait ürünleri de satanlar,

- Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine bağlılık arz edecek şekilde faaliyette bulunanlar,

- Ticarî, ziraî veya meslekî kazancı dolayısıyla gerçek usûlde gelir vergisine tâbi olanlar." açıklamalarına yer verilmiştir.

Yine, konuyla ilgili olarak yayımlanan 284 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde, 283 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yer alan 'Ticari, zirai veya mesleki kazancı dolayısıyla gerçek usulde gelir vergisine tabi olanlar' ifadesinden, icra ettiği geleneksel mesleğin dışındaki faaliyetler dolayısıyla gerçek usule tabi olunmamasının anlaşılması gerektiği açıklamalarına yer verilmiştir.

Öte yandan, Gelir Vergisi Kanununun 37 nci maddesinde, her türlü ticari ve sınaî faaliyetlerden doğan kazançların ticari kazanç olduğu belirtildikten sonra, ticari kazancın, Vergi Usul Kanunu hükümlerine ve Gelir Vergisi Kanununda yazılı gerçek (Bilânço veya işletme hesabı esas) veya basit usullere göre tespit edileceği hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 46 ncı maddesinde de 47 ve 48 inci maddelerde yazılı şartları topluca haiz olanların ticari kazançlarının basit usulde tespit olunacağı belirtilmiş, anılan maddelerde ise basit usule tabi olmanın genel ve özel şartları açıklanmıştır.

Anılan Kanunun Basit Usulün Hududu başlıklı 51 inci maddesinin 12 numaralı bendinde yer alan yetkiye dayanılarak yürürlüğe konulan 95/6430 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Eki Kararın 1 inci maddesinde;

"Büyükşehir belediyesi olan illerin (Erzurum, Diyarbakır, Sakarya ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisine alınan yerlerden, yeni bağlanan mahallelerle birlikte 2000 yılı genel nüfus sayımındaki nüfusu 30.000'den az olan yerler ile 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında büyükşehir belediyesi kurulan ve büyükşehir belediyesi sınırları içerisine alınan yerler hariç) mücavir alan sınırları dahil olmak üzere büyükşehir belediye sınırları içinde aşağıda belirtilen faaliyetleri yapan mükellefler, 1 Mayıs 1995 tarihinden itibaren gerçek usulde vergilendirilirler.

- a) Her türlü emtia imalatı ile uğraşanlar,
- b) Her türlü emtia alım-satımı ile uğraşanlar,
- c) İnşaat ile ilgili her türlü işlerle uğraşanlar,
- d) Motorlu taşıtların her türlü bakım ve onarım işleriyle uğraşanlar,
- e) Lokanta ve benzeri hizmet işletmelerini işletenler,
- f) Eğlence ve istirahat yerlerini işletenler" hükmüne yer verilmiştir.

Ayrıca konu ile ilgili olarak, 6.4.1995 gün ve 22250 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 183 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde bu mükelleflerin gerçek usulde vergilendirilecekleri belirtilmiştir.

Öte yandan, konu ile ilgili olarak ... Vergi Dairesi Müdürlüğünden alınan ... tarih ve ... sayılı yazı ve eki yoklama fişinde; ... adresinde yapılan yoklamada, belirtilen adreste taş bebek ile keçe, keçeden, boncuktan ve kumaştan yapılan takı ürünleri imalatı ve perakende satışı faaliyetinde bulunduğunuz, işyerinde bizzat çalıştığınız ve aynı atölyede 5 sanatçı arkadaşınızın daha farklı sanat kollarında faaliyet gösterdikleri, işyerinin mülkiyetinin Altındağ Belediyesine ait olduğu ve kişi başına 75 TL kira ödemesinde bulunduğunuz, söz konusu yerin ortalama 80 m2 büyüklüğünde olduğu,de restore edilen 2 katlı ... evlerinden olduğu ve işyeri vasfını taşıdığı anlaşılmıştır.

Yukarıda yer verilen düzenlemelere ve açıklamalara göre;

- Söz konusu faaliyetiniz Gelir Vergisi Kanununun 37 nci maddesi kapsamında ticari kazanç olarak değerlendirilmekte olup, bahsi geçen ürünlerin satışını **büyükşehir belediyesi sınırları içinde** yapmanız nedeniyle 95/6430 sayılı Kararname uyarınca gerçek usulde vergilendirilmeniz gerekmektedir.

- Taş bebek ile boncuk ve kumaştan yapılan takı ürünlerinin **satışını bir işyeri açarak yapmanız** nedeniyle, bu faaliyetinizden dolayı anılan Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) ve (6) numaralı bentleri kapsamında esnaf muaflığından faydalanmanız mümkün bulunmamaktadır.

- İcra ettiğiniz geleneksel meslek dışındaki faaliyet dolayısıyla gerçek usulde vergilendirilmeniz gerektiğinden, keçe sanatı ürünleri faaliyetiniz nedeniyle de mezkur Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendi uyarınca esnaf muaflığından yararlanmanız mümkün bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026